

התערבות בריפוי בעיסוק מרחוק עבור ילדים בגילאי 5-12 שנים עם הפרעות נוירו התפתחותיות

סתיו בן זגמי אורבך^{1,2} | נועם עובדיה-אריאלי^{1,2} | בתיה אהרון-פלזן¹ | דינה רוזן¹ | ד"ר רויטל סימן טוב¹
ד"ר ג'פרי לוונגרוב¹ | ד"ר מירי טל-סבן² ופרופ' יפית גלבוץ²
התפתחות הילד, מחוז דרום, קופת חולים "מאוחדת"¹
בית הספר לריפוי בעיסוק, הפקולטה לרפואה, האוניברסיטה העברית בירושלים²

רקע

השכיחות הגבוהה של ילדים עם לקויות נוירו התפתחותיות (5-29%), בשילוב עם הזמינות הנמוכה של שירותים התפתחותיים, מעלה צורך דחוף בפיתוח מודלי התערבות יעילים ונגישים. התערבות מרחוק היא אופציה חדשנית ומעשית, אך הוכחות להיתכנות וליעילות שלה בקרב ילדים

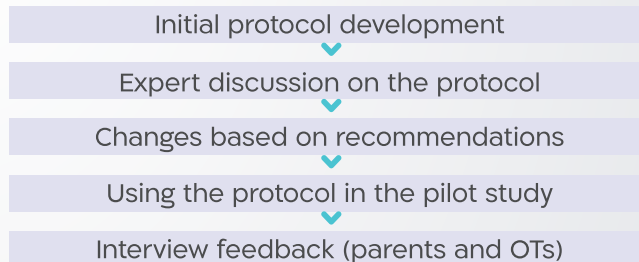
מסקנות

בהתבסס על הממצאים שנאספו ממחקר הפיילוט, ניתן להסיק שהפרוטוקול בר ביצוע, מקובל ובעל תועלת קלינית פוטנציאלית. עם זאת, במהלך הראיונות עלו סוגיות הדורשות התייחסות. כתוצאה מכך, התכנס פאנל לשיח מומחים, שהוביל לשינויים בפרוטוקול. אחד מהשינויים המרכזיים עסק בצורך לקדם את מעורבות ההורה בטיפול. לכן, צוות המחקר הוסמך על גישת התערבות נוספת, העוסקת באימון תפקודי, אשר עקרונותיה שולבו בפרוטוקול העדכני. בימים אלה, נערך מחקר פרגמטי, הכולל שתי קבוצות: קבוצת הניסוי- התערבות לפי הפרוטוקול החדש וקבוצת ביקורת- התערבות מסורתית בריפוי בעיסוק. בסיום המחקר מתוכננות 3 קבוצות מיקוד: להורים, למטפלים ולקובעי מדיניות בקופת החולים ע"מ לאתר גורמים מאפשרים וחסמים להטמעת השירות מרחוק.

שיטות

מערך דמויי ניסוי, במודל של לפני ואחרי התערבות. גויסו ילדים עם לקויות נוירו התפתחותיות בגילאי 5-9 שנים מיחידות להתפתחות הילד של מאוחדת, מחוז דרום. ההתערבות כללה 12-15 מפגשי ועידת וידאו שבועיים תוך שימוש בגישת האוריינטציה הקוגניטיבית לביצועים תעסוקתיים (יומי) (CO-OP). מדדי התוצאה היו כלים סטנדרטיים ותקפים להערכת רמת ביצוע ושיעור רצון ממטרות הטיפול. כמו כן, נערכו ראיונות משוב להורים ולמטפלים אשר לקחו חלק במחקר ובהם דנו בעמדותיהם לגבי ההתערבות.

תהליך

תוצאות

מתוך 26 המשתתפים במחקר, 14 ילדים (71% בנים) השלימו את ההתערבות ודיווחו על רמות שביעות רצון גבוהות. התוצאות גם הציגו את היעילות הפוטנציאלית של התכנית ההתערבות, זאת על ידי השגת שיפור משמעותי מבחינה קלינית ב-80% / 73.68% מהמטרות האישיות שתורגלו במהלך הטיפול על פי דיווח הילד וההורה (בהתאמה). לפי ראיונות המשוב שנערכו בסיום ההתערבות עלו כמה נושאים עיקריים הכוללים: מעורבות הורים, התערבות אקולוגית ואוריינות טכנולוגית.

Parent's and therapist's satisfaction

PAPI-Q statements	Parents M (SD)	Occupational therapists M (SD)
General satisfaction with the therapeutic process	4.38 (0.77)	3.71 (0.99)
Satisfaction of the topics the therapy dealt with	4.36 (0.46)	4.08 (0.76)
Total	4.34 (0.47)	4.17 (0.53)

Potential effectiveness

Measures	Pre Median (IQR)	Post Median (IQR)	Z	P	r(ES)
COPM – performance					
Child (trained goals)	(3.29–6.08) 5	9 (8.1–9.75)	*-3.279	001.	0.881-
Child (transfer goals)a	(4–6) 5	8.5 (7.5–10)	*-2.937	003.	0.885-
Parent (trained goals)	(3.83–5.67) 4.83	(7.17–8.69)	*-3.062	002.	0.818-
Parent (transfer goals)a	(5.5–7) 6.5	8.5 (6.5–9)	*-2.392	017.	0.721-
PQRS (trained goals)	(3.25–5.5) 4.58	8 (7.67–8.54)	-3.298	001.	0.881

Tele CO-OPC: The integrated remote intervention model

